

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U003492

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 19-08-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ №348 від 05.09.2025 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ільюк Олег Євгенович

2. Oleh Y. Iliuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0002-0796-8797

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 033

Назва наукової спеціальності: Філософія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Філософія

Дата захисту: 21-08-2025

Спеціальність за освітою: Міжнародні відносини. Країнознавство.

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 10297

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 02.41

Тема дисертації:

1. Концепт свободи волонтерського руху
2. The Concept of Freedom of the Volunteer Movement

Реферат:

1. У дисертації досліджується концепт свободи як ключова цінність волонтерського руху в його філософському та соціальному вимірах. Актуальність теми зумовлена значною роллю волонтерського руху в сучасних соціальних процесах, особливо в умовах війни в Україні, коли волонтерська діяльність стала важливою складовою громадянської самореалізації та засобом суспільної самоорганізації. Дисертант обґрунтовує необхідність філософського аналізу волонтерства не лише як соціального феномена, а насамперед як практики втілення свободи. Метою дослідження є філософська концептуалізація свободи у волонтерському русі через виявлення її взаємозв'язку з іншими цінностями, що мотивують волонтерську діяльність. Об'єктом дослідження є феномен волонтерства, а предметом – ціннісний вимір свободи у діяльності волонтерів. Методологічною основою дослідження стала аксіологія, зокрема філософія прагматизму та лібералізму, а також підходи неінституціоналізму і соціальної теорії емансипації.

Застосовано міждисциплінарний підхід, що поєднує філософський, соціологічний та політичний аналіз. У роботі визначено, що свобода в межах волонтерської діяльності проявляється не самодостатньо, а через прагнення волонтерів до реалізації інших базових цінностей – допомоги, солідарності, справедливості, гідності. Показано, що волонтерство є не лише виявом доброї волі, а й формою суспільної відповідальності, що сприяє розвитку громадянського суспільства. Наукова новизна роботи полягає у: • вперше обґрунтованому положенні про свободу волонтерства як суспільно значущий механізм ціннісної трансформації суспільства; • висунутій гіпотезі щодо можливості заміщення значної частини виробничої діяльності волонтерською в умовах зростання автоматизації виробництва; • концептуалізації професіоналізації волонтерства як окремого напрямку соціальної практики, а не як доповнення до існуючих професій; • уточненні типології цінностей волонтерства через аксіологічний аналіз та виявленні взаємозв'язку волонтерської діяльності з процесами глобалізації та формуванням світового громадянського суспільства. Практичне значення результатів дисертації полягає у можливості використання запропонованих положень для розвитку волонтерських програм, освітніх курсів із соціальної філософії, політичної філософії, а також для реалізації державної політики у сфері громадянського суспільства та підтримки волонтерства. Структурно дисертація складається з вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел. Перший розділ присвячено філософському осмисленню волонтерського руху як вияву соціальної свободи; другий розділ аналізує свободу як базову цінність волонтерства через типологію цінностей і аксіологічний аналіз; третій розділ досліджує інституційні механізми забезпечення свободи у волонтерській діяльності, розглядаючи концепції прекаріату та глобального громадянського суспільства. Результати дослідження апробовані через публікації в спеціалізованих фахових виданнях, у тому числі міжнародних, та через виступи на наукових конференціях. Дисертація відповідає вимогам до кваліфікаційних наукових праць на здобуття ступеня доктора філософії.

2. The dissertation explores the concept of freedom as a key value of the volunteer movement in its philosophical and social dimensions. The relevance of the research is determined by the significant role of the volunteer movement in contemporary social processes, especially in Ukraine, where volunteering has become a major factor in civic self-organization and support for the state during wartime. The author substantiates the necessity of philosophical analysis of volunteering not only as a social phenomenon but primarily as a practice of realizing freedom. The purpose of the study is the philosophical conceptualization of freedom within the volunteer movement through the identification of its relationship with other values motivating volunteer activities. The object of research is the phenomenon of volunteering; the subject is the axiological dimension of freedom in volunteer activities. The methodological basis of the research includes axiology, particularly the philosophy of pragmatism and liberalism, as well as approaches from neoinstitutionalism and social emancipation theory. An interdisciplinary approach combining philosophical, sociological, and political analysis was applied. The study defines that freedom in the context of volunteering is not self-sufficient but is realized through striving for other fundamental values – help, solidarity, justice, and dignity. It is demonstrated that volunteering represents not only an act of goodwill but also a form of social responsibility that contributes to the development of civil society. The scientific novelty of the work lies in: • the first substantiation of freedom in volunteering as a socially significant mechanism for value-based societal transformation; • the hypothesis regarding the potential replacement of a significant part of production activities by volunteer work under conditions of increased automation; • the conceptualization of the professionalization of volunteering as an independent social practice rather than a supplement to existing professions; • the clarification of the typology of volunteer values through axiological analysis and the identification of the interrelationship between volunteer activities, globalization processes, and the formation of global civil society. The practical significance of the dissertation results lies in the possibility of applying the proposed conclusions to the development of volunteer programs, educational courses in social philosophy, political philosophy, and the implementation of state policies supporting civil society and volunteering. Structurally, the dissertation consists of an introduction, three chapters, conclusions to each chapter, general conclusions, and a list of references. The first chapter is devoted to the philosophical understanding of the volunteer movement as a manifestation of social freedom; the second chapter analyzes freedom as a core value of

volunteering through a typology of values and axiological analysis; the third chapter investigates institutional mechanisms for ensuring freedom in volunteer activities, considering the concepts of precariat and global civil society. The results of the research were approved through publications in specialized professional journals, including international editions, and presentations at scientific conferences. The dissertation meets the requirements for qualification scientific works for obtaining the Doctor of Philosophy degree.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- 1. Ільюк, О. Є. (2024). Взаємозв'язок практик волонтерського руху та громадянського суспільства в Україні: філософсько-політичний аналіз. Культурологічний альманах, (4), 213-220. <https://doi.org/10.31392/cult.alm.2024.4.24>
- 2. Ілюк, О. У. (2023). Freedom as a Key Value of the Volunteer Movement. Anthropological Measurements of Philosophical Research, (24), 2736. <https://doi.org/10.15802/ampr.v0i24.295308>
- 3. Drapushko, R., & Iliuk, O. (2023). Становлення філософії волонтерського руху як теоретичної основи особливого розуміння свободи. Мультиверсум. Філософський альманах, 1(1(177)), 40-56. <https://doi.org/10.35423/2078-8142.2023.1.1.3>
- 4. Ільюк О.Є. Прагматична версія лібералізму як методологія дослідження свободи волонтерського руху (2022), Educational Discourse: collection of scientific papers [https://doi.org/10.33930/ed.2019.5007.42\(10-12\)-7](https://doi.org/10.33930/ed.2019.5007.42(10-12)-7)
- 5. ПВ Горінов, РГ Драпушко, НА Драпушко, ОЄ Ільюк, Молодіжна політика в Україні: навч. посіб, Київ: Український державний університет імені Михайла Драгоманова
- 6. О.Є. Ільюк, О-13 Обдаровані діти-скарб нації!: матеріали V Міжнародної науково-практичної онлайн-конференції (Київ, 23-29 жовтня 2024 року).-Київ: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2024.-1604 с., Переваги та пастки негативної свободи: уроки волонтерства для молоді с. 553
- 7. ПВ Горінов, О Ільюк - 2023/Волонтерські організації як суб'єкти соціального партнерства/ Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції 27.04.2025.
- 8. Ільюк О. Є. Волонтерство як «сродний труд»: вихід із дилеми відчуженої праці і непотрібності прекаріату/ Матеріали Всеукраїнського круглого столу «Людське буття у спадщині Григорія Сковороди», присвяченого 250-річчю від дня написання «Байок Харківських, Харків, 2024, С. 27-30.
- 9. Ільюк О. Волонтерство як шлях подолання безробіття в умовах невизначеності перспектив розвитку ринку праці (Філософська оцінка)/ Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції «Знання. Освіта. Освіченість». Неминучість невизначеності, 11-12 жовтня 2024 року у Вінницькому національному технічному університеті.
- 10. Ільюк Олег Євгенович. Вплив ідеалів Тараса Шевченка на формування цінностей сучасного волонтерства в Україні. Матеріали науково-практичної конференції «Роль та значення культурної спадщини Тараса Шевченка в умовах війни». Канів, Черкаська область, 21 травня 2024 р.
- 11. Ільюк Олег Євгенович. Концепт свободи в післявоєнній Україні. Матеріали науково-практичної конференції «Модернізація української післявоєнної освіти: орієнтація на європейські стандарти». Рівненська обл., с. Жорбин, головний корпус санаторію «Червона калина».

- 12. Ілюк Олег Євгенович. Свобода як ціннісна основа післявоєнної трансформації освіти і волонтерства в Україні. Матеріали науково-практичної конференції «Контури післявоєнної освіти», Український державний університет імені Михайла Драгоманова, Київ, 22-23 квітня 2025 р.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0117U004972

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Драпушко Ростислав Григорович

2. Rostyslav H. Drapushko

Кваліфікація: к. філос. н., доц., 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3089-5349

Додаткова інформація: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/JDW-2312-2023>;
<https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=8z3JhbAAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Самчук Зореслав Федорович

2. Zoreslav F. Samchuk

Кваліфікація: д. філ. н., старший науковий співробітник, 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7247-186X

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com/citations?user=zCEePjMAAAAJ&hl=ru>

Повне найменування юридичної особи: Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України

Код за ЄДРПОУ: 16394076

Місцезнаходження: вул. Генерала Алмазова, буд. 8, Київ, 01011, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бойченко Михайло Іванович

2. Mykhailo I. Boichenko

Кваліфікація: д. філ. н., професор, 09.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1404-180X

Додаткова інформація: https://scholar.google.com.ua/citations?user=2UBti_MAAAAJ&hl=uk

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Тернопільська Валентина Іванівна

2. Valentyna I. Ternopilka

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1468-9932

Додаткова інформація: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57210163453>;
<https://scholar.google.com/citations?user=-tKSv7UAAAAJ&hl=uk>

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Горінов Павло Валерійович

2. Pavlo V. Horinov

Кваліфікація: к. ю. н., доцент, 12.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-8294-2784

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=c6jlKE0AAAAJ>;

<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=58507032400>

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Свириденко Денис Борисович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Свириденко Денис Борисович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Кліваденко Наталія Іванівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна